

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθ. 182/ 19 / 2011

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ.1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Για τη προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2005/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7^{ης} Σεπτεμβρίου σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων, περιλαμβανομένων των ποινικών κυρώσεων, για αδικήματα ρύπανσης (L255), η οποία τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2009/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Οκτωβρίου 2009 (L280) και άλλες διατάξεις».

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου: α) εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο με τις διατάξεις της ανωτέρω κοινοτικής οδηγίας (2005/35/ΕΚ) σχετικά με τη ρύπανση από τα πλοία και τη θέσπιση κυρώσεων για παραβάσεις και για αδικήματα ρύπανσης και β) προσδιορίζονται τα εθνικά μέτρα εφαρμογής της εν λόγω Κοινοτικής οδηγίας. Ειδικότερα:

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Μεταφέρεται στο εσωτερικό δίκαιο η προαναφερόμενη Κοινοτική οδηγία και προβλέπονται τα εξής:

1.α. Ορίζεται, ως αντικείμενο του υπό ψήφιση νόμου, η ενσωμάτωση της ανωτέρω Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο και η θέσπιση αποτρεπτικών, αποτελεσματικών και αναλογικών κυρώσεων, μέσω του ποινικού δικαίου, στις περιπτώσεις που προκαλείται ή ενδέχεται να προκληθεί ρύπανση ή υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική ποινική προστασία αυτού.

β. Προσδιορίζεται η έννοια των όρων, που αναφέρονται στις επιμέρους διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, για την εφαρμογή του. (άρθρα 1 και 2)

2.α. Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του υπόψη σχεδίου νόμου, το οποίο καλύπτει τις απορρίψεις ρυπογόνων ουσιών στα εσωτερικά ύδατα, στα χωρικά ύδατα κράτους μέλους, στα στενά διεθνούς ναυσιπλοΐας, στην αποκλειστική οικονομική ζώνη ή αντίστοιχη ζώνη κρατών μελών ή/και στην ανοικτή θάλασσα.

β. Προσδιορίζονται, ως εξαιρέσεις, οι περιπτώσεις για τις οποίες δεν αποτελεί παράβαση η απόρριψη ρυπογόνων ουσιών στις οριζόμενες περιοχές, εφόσον τηρούνται συγκεκριμένοι όροι. (άρθρα 3 και 4)

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

1.α. Προσδιορίζεται η δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων, για τα εγκλήματα του υπό ψήφιση νόμου, τα οποία έχουν τελεσθεί στις προαναφερόμενες περιοχές.

β. Η δίωξη των ανωτέρω εγκλημάτων είναι αυτεπάγγελη και αποτελεί τοπική αρμοδιότητα των δικαστηρίων του Πειραιά, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.
(άρθρο 5)

2.α. Ορίζονται οι ποινικές κυρώσεις, με τις οποίες τιμωρούνται τα ανωτέρω εγκλήματα, η βαρύτητα των οποίων εξαρτάται από τη σοβαρότητα της υποβάθμισης της ποιότητας του θαλάσσιου ύδατος, που προκαλεί η απόρριψη ρυπογόνων ουσιών από πλοίο, σε συνδυασμό με την πρόθεση ή όχι τέλεσης αυτών από τον υπαίτιο. Ειδικότερα, προβλέπεται:

i) κάθειρξη έως και 10 έτη και χρηματική ποινή από 3.000 έως 300.000 ΕΥΡΩ, σε περίπτωση που η ενέργεια αυτή, εξαιτίας της σοβαρότητας της υποβάθμισης προκαλεί κίνδυνο θανάτου ή βαριάς σωματικής βλάβης ή ευρεία οικολογική διατάραξη ή καταστροφή.

- Στις λοιπές περιπτώσεις επιβάλλονται μειωμένες ποινές (φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από 1.500 έως 50.000 ΕΥΡΩ).

ii) φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή από 1.000 έως 15.000 ΕΥΡΩ, σε όποιον από αμέλεια έγινε υπαίτιος των προαναφερόμενων εγκλημάτων, ενώ για τις λοιπές περιπτώσεις επιβάλλονται μειωμένες ποινές (φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή από 200 έως 3.000 ΕΥΡΩ)

β. Προβλέπονται, επίσης, συγκεκριμένες ποινικές κυρώσεις στην περίπτωση επαναλαμβανόμενων μικρής σημασίας απορρίψεων, καθώς και σε όποιον συμβάλλει με οποιονδήποτε τρόπο στην τέλεση των προαναφερόμενων εγκλημάτων.

γ. Σε περίπτωση που ο δράστης περιορίσει ουσιωδώς ο ίδιος ή συντελέσει στην ουσιώδη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων της ρύπανσης ή της υποβάθμισης της ποιότητας του θαλάσσιου ύδατος που έχει προκαλέσει, μπορεί το δικαστήριο να επιβάλλει μειωμένη ποινή ή να τον απαλλάξει από κάθε ποινή.

δ. Οι προαναφερόμενες ποινικές κυρώσεις δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση ελαφράς ασυνείδητης αμέλειας.
(άρθρο 6)

3.α. Προσδιορίζονται τα πρόσωπα (μέλη διοικητικών οργάνων, διαχειριστές εταιρειών κ.λπ.), που είναι υπεύθυνα για την τήρηση των σχετικών, με την αποφυγή της θαλάσσιας ρύπανσης, διατάξεων, στην περίπτωση ευθύνης νομικού προσώπου.

β. Τα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα ευθύνονται εις ολόκληρον με το οικείο νομικό πρόσωπο, για την καταβολή των επιβαλλόμενων χρηματικών ποινών.
(άρθρο 7)

4.α. Προσδιορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται στους υπαίτιους για την υποβάθμιση του θαλάσσιου ύδατος, σύμφωνα με τις οποίες προβλέπεται η επιβολή, με απόφαση της αρμόδιας αρχής, διοικητικού προστίμου μέχρι 60.000 ΕΥΡΩ.

- Σε περίπτωση σοβαρής υποβάθμισης, το προβλεπόμενο πρόστιμο κυμαίνεται από 60.000 ΕΥΡΩ έως 1.200.000 ΕΥΡΩ και επιβάλλεται με κ.υ.α..

- Παράλληλα, προβλέπεται ότι, μέχρι την καταβολή του επιβαλλόμενου προστίμου ή την κατάθεση, στην αρμόδια αρχή, ισόποσης εγγυητικής επιστολής Τράπεζας, μπορεί να απαγορευθεί ο απόπλους του πλοίου, ενώ κατά της ανωτέρω απόφασης επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής, η οποία δεν αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης.

β. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι, σε περίπτωση:

i) υπαιτιότητας Ελλήνων ναυτικών για θαλάσσια ρύπανση, ασκείται κατ' αυτών πειθαρχική δίωξη, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ.187/1973) και τιμωρούνται με προσωρινή στέρηση άσκησης του επαγγέλματός τους,

ii) διάπραξης εγκλήματος θαλάσσιας ρύπανσης από νομικά πρόσωπα προς όφελος αυτών, στις οριζόμενες περιπτώσεις, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 500.000 ΕΥΡΩ, κατ' ανώτατο όριο.

γ. Οι ανωτέρω κυρώσεις, σε περίπτωση που συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, επιβάλλονται αθροιστικά, ενώ τα ανώτατα όρια των επιβαλλόμενων προστίμων δύνανται να αυξάνονται με π.δ/γμα.

δ. Αρμόδιες, για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις, ορίζονται οι Λιμενικές Αρχές της χώρας.

ε. Για τα θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, εφαρμόζονται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος (ν.743/1977, όπως ισχύει). (άρθρο 8)

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

1. Προσδιορίζεται, επίσης, η δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων, για τα εγκλήματα σχετικά με τη θαλάσσια ρύπανση, που προκαλείται σε εσωτερικά ύδατα τρίτης χώρας, περιλαμβανομένων και των λιμένων, εκτός αν πρόκειται για πλοία με ξένη σημαία οπότε περιλαμβάνονται μόνο οι ελληνικοί λιμένες όπου τα πλοία αυτά καταπλέουν. (άρθρα 9)

2.α. Παρατίθεται, το προσαρτώμενο Παράρτημα, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του υπό ψήφιση νόμου, με το οποίο επανακαθορίζεται το πλαίσιο αναφοράς των ισχυόντων κανόνων, περί απορρίψεων πετρελαίου και επιβλαβών υγρών ουσιών.

β. Ειδικότερα, επαναδιατυπώνονται οι έννοιες των σχετικών όρων, κατηγοριών και καταλόγων, όσον αφορά στα ανωτέρω υλικά και θίγονται θέματα ελέγχου και πρόληψης της θαλάσσιας ρύπανσης από την απόρριψη πετρελαίου και των λοιπών επιβλαβών υγρών υλικών, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις. (άρθρο 10)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του ΤΑΧΔΙΚ και των λοιπών φορέων της παρ. 2, του άρθρου 4, του ν. 63/1977 (Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ κ.λπ.)

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των λοιπών ανωτέρω φορέων, από την: i) είσπραξη των οριζόμενων χρηματικών ποινών (άρθρο 28 του ν. 1650/1986) και ii) μετατροπή

σε χρηματικές των προβλεπόμενων ποινών φυλάκισης, που τυχόν επιβάλλονται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 του υπό ψήφιση νόμου.

II. Επί του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου (ν.π.δ.δ. επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό)

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από την είσπραξη των διοικητικών προστίμων (άρθρο 30 του ν. 1650/1986) που τυχόν επιβάλλονται, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 7 και 8 του υπό ψήφιση νόμου.

Αθήνα, 14 Νοεμβρίου 2011

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης